

GAUNER

Edgar Wallace

Edgar WALLACE
GAUNER

Obsah

1. kapitola Jen neztratit nervy	4
2. kapitola Umění se uvést	25
3. kapitola Zakopané poklady	37
4. kapitola Příspěvek na dobročinné účely.....	48
5. kapitola Dáma v šedém	63
7. kapitola Miss Plumpuding	88
10. kapitola Vtipálek	130
11. kapitola Kato	144
12. kapitola Specialista	154

1. kapitola

Jen neztratit nervy

Anthony Newton byl ve svých šestnácti letech za světové války vojákem, a v šestadvaceti to byl ubožák, závislý na přízni jiných lidí. Trpělivě vyčkával v nesčetných kancelářích a slýchal obvyklé otázky, které byly téměř vždy úplně stejné.

„V jakém zaměstnání máte dosud praxi?“

„Na jaký plat si děláte nárok?“

Kromě toho musel odpovídat ještě na mnohé více nebo méně důležité otázky, jež mu daly jasně najevo, že vzdělání ve vyšší škole a bezvadné vojenské papíry ještě zdaleka nejsou důvodem k tomu, aby očekával nějaké postavení, ve kterém by mohl třeba jen nuzně přežít. Za těchto předpokladů mohl něčeho dosáhnout jen ten, kdo měl spoustu peněz, aby získal podíl ve firmě, místo sekretáře nebo výnosné zastoupení.

Anthony slýchal neustále tutéž odpověď.

„Pane Newtone, momentálně nemáme bohužel pro vás žádné uplatnění. Ale jestli nám tu chcete nechat svou adresu, sdělíme vám, jakmile se pro vás něco naskytne.“

Osm let se tedy potloukal Anthony Newton po všech možných pracovních místech. Odlučné, které dostal od armády, vložil do drůbeží farmy. Každý přece ví, že je velmi snadné si tímto způsobem vydělat peníze, tedy papírově a teoreticky, ale ve skutečnosti to chodí obvykle zcela jinak. Po osmi letech neúspěchů se rozhodl, že si poradí sám, a zvolil si potom s rozvahou jistý život gaunera, a to takový, proti kterému nelze použít paragrafů zákona. S touto myšlenkou si pohrával už dlouho, ale jednoho rána svůj plán uskutečnil.

Jeho bytná paní Cranboylová mu právě předala účet a současně i výpověď v případě, že ihned nezaplatí. Na podobné účty už byl zvyklý, ale výpověď byla pro něho něco nového. Už s tím sice delší dobu počítal, ale když k tomu skutečně došlo, přece jen se vyděsil.

Podíval se zamyšleně na ženu a jeho hezký obličej vypadal nerozhodně. Ale nebylo vůbec pochyb o tom, jakou povahu má paní Cranboylová, zavalitá a statná dáma s tvrdýma očima a velkou energickou bradou.

Anthony vzdychl, a jeho pohled zabloudil od tváře jeho bytné po všech malých předmětech jednoduché světnice, po lůžku, sentimentálních obrazech s náboženskými motivy na zdech, po dvou porcelánových psech na krbu, jednoduchém koberci a nablýskaném mosazném obložení krbu. Pak se zase podíval na paní Cranboylovou.

„Přece nemůžete očekávat, že vás tu ještě nechám dál bydlet, pane Newtono,“ řekla důrazně. A nebylo to poprvé, co tato slova slyšel.

„Klid!“ řekl Anthony. „Rozmyslím si to.“

Paní Cranboylová pokrčila rameny.

„Musela jsem velmi tvrdě pracovat, abych nashromáždila to, co mám,“ pokračovala, „a mladík jako vy by měl dělat něco lepšího, než aby žil z kapsy ubohé vdovy, která neví, jak si má obstarat živobytí...“

„Vy máte sedm set padesát liber ve válečné půjčce, dvě stě padesát liber v akciích a bankovní deposit kolem pěti set liber,“ odpověděl klidně Anthony.

Paní Cranboylová strnula údivem.

„Ale jak... co...,“ koktala.

„Já jsem se nedávno podíval do vašeho bankovního účtu,“ vysvětlil jí Anthony, aniž by se byt' jen trochu zastyděl. „Nechala jste jej ležet v obývacím pokoji – krátil jsem si tím docela pěkně čas.“

„No, a to ještě k tomu, taková nehorázná troufalost,“ vykřikla sotva popadajíc dechu. „To ale přestává všechno! Ještě dnes se vystěhujete!“

„Jak chcete. Vyhledám si jiný byt a pošlu někoho, aby odnesl můj kufr.“

„Dejte tomu muži ale také nájem za šest týdnů,“ pravila paní Cranboylová zlostně, „nebo si můžete úplně ušetřit námahu poslat si pro své věci. Jestli si myslíte, že já tady budu svůj pokoj hráčům a darmošlapům zadarmo...“

Anthony odmítavě mávl rukou.

„Nezapomínejte, že tu mluvíte s mužem, který bojoval za vaši vlast a snášel hrůzy války,“ pravil hrdě. „Vy jste tady klidně spala ve své posteli, zatím co my jsme museli v zákopech vydržet ve sněhu a v dešti, ve větru, v nepohodě a v mlze. Pořád na to myslíte, paní Cranboylová! Lidem jako jsem já, nemůžete nikdy dost poděkovat.“ Ostře se na ni podíval. „Kde byste dnes byla, kdyby byli Němci zvítězili?“

Paní Cranboylovou přešlo nadávání. Chtěla mu zase předhazovat, jak promarnil své peníze, ale on jí ušetřil námahu.

„Právě jste mi řekla, že hraji – nu ano, sázel jsem na dostihové koně. To ale víte jen proto, že jste se hrabala v mých papírech. Zase jednou se zle projevila vaše zvědavost.“

Podíval se ještě jednou z okna, a pak si vzal klobouk. Jeho bytná už nemohla nic říci, jeho pronikavý pohled ji úplně zastrašil.

„Můžete mi prokázat alespoň ještě jednu službu, paní Cranboylová. Půjčte mi deset šilinků, vrátím vám je za pár hodin.“

Ted' se jí zase vrátila řeč.

„Ode mne nedostanete ani penci!“

„To je tedy dík za to, že jsem bránil vlast,“ zabručel Anthony. „Takoví lidé jako vy dělají z bývalých vojáků anarchisty.“

„Jestli mi tu budete vyhrožovat, zavolám policii,“ křičela paní Cranboylová.

Anthony zašel ještě jednou k umyvadlu, pečlivě si vykartáčoval vlasy a znovu si nasadil klobouk.

„Dnes odpoledne si pošlu pro svůj kufr,“ řekl krátce.

Když pomalu sestupoval ze schodů, ještě za ním nadávala. Věděl, že tentokrát je to povážlivé.

Netrápilo ho ale, že musí začít tvrdý boj o přežití s třemi pencemi v kapse. Vyšel vesele a v dobrém rozpoložení do jasného slunečného dne a procházel se ulicemi předměstí, aniž by si dělal ty nejmenší starosti.

Ve válce byl poručíkem kulometného oddílu, později tajemníkem jedné větší firmy. Ale k šéfovi, který mu dal výpověď, necítil žádnou zášť. Věděl, že všechny možnosti jak získat zaměstnání jsou pro něho v tomto okamžiku vyčerpané, a měl už dost toho, aby se tlačil mezi čekajícím davem na pracovních úradech. Mnozí flašinetáři, kteří na tabulky křídou vypisovali své válečné zásluhy, maskovaní zpěváci z aristokracie, kteří obcházeli dvorky a ulice na předměstí a získávali tímto romantickým způsobem skromnou obživu, bývalí důstojníci, kteří prodávali krásné akvarely na rozích ulic na západě, a agresivní lidé, kteří hostovali v bankách s revolverem v ruce, ti všichni jen dostatečně dokazovali, že vyšší vzdělání a vojenská životní dráha nestačí k tomu, aby se vydělaly peníze a opatřilo se živobytí.

Anthony nastoupil na nejbližší stanici pouliční dráhy, a když zaplatil jízdenku, zbyla mu již jen jedna pence. Byl teď více než kdykoliv předtím přesvědčen, že jeho dosavadní způsob života nemá žádný smysl.

Šel do národní galerie, kde už dříve přišel na dobré nápady. Ale když kolem poledne vyšel opět na ulici, na nic nového nepřišel. Měl hlad, protože byl mladý a zdravý, a měl k snídani u paní Cranboylvé jen dva krajíčky tvrdého chleba tence potřené máslem a šálek čaje.

Na rohu Trafalgar Square ho uviděl jeden policista a domníval se, že má před sebou nějakého cizince z venkova nebo z kolonií, který vypadá nerozhodně a zřejmě neví, kam má jít. Anthony nosil vždy velký, šedivý plstěný klobouk s širokým okrajem a dbal na dobré oblečení.

„Mohu vám poskytnout nějakou informaci?“ zeptal se policista.

„Rád bych věděl, kde bych se tu mohl dobře naobědvat,“ odpověděl pravdivě Anthony.

„Měl byste jít do Pallateria. Včera mi jeden pán řekl, že to má být nejlepší lokál v Londýně.“

„Děkuji pěkně,“ odpověděl Anthony přívětivě. O to více ho mrzelo, že nemůže dát tomuto přátelskému muži žádné bohaté spropitné, protože teď už sám neměl ani tolik, aby si zaplatil jídlo.

Ale přesto šel do Pallateria, protože si byl sám sebou naprosto jistý a důvěřoval ve svou šťastnou hvězdu.

Bezstarostně vkročil do velkého vestibulu, kde se zdržovalo mnoho lidí. Většinou očekávali hosty nebo lidi, kteří je pozvali ke stolu. Sedl si do pohodlného, hlubokého křesla a natáhl před sebe pohodově nohy. Lítačkami z restaurantu pronikala k němu vůně pečeně a dobrých jídel. Pozoroval lidi a viděl, jak se jedni omlouvají, že přišli pozdě, a druzí klidně a trpělivě čekají. Setkávali se zde příbuzní a známí a procházeli zasklenými dveřmi v malých skupinách do ráje. Ale mezi všemi těmi lidmi nebyl nikdo, koho by znal.

Teď přicházeli dovnitř dva podsadití pánové a dvě dámy. Byli velmi elegantně oblečení a jistě nestrávili noc na tvrdém lůžku a neuvažovali přitom o tom, jak se příští den nají. Anthony se za nimi díval, jak i oni mizí v jídelně, a vzdychl.

„Kdybych přece jen...“ začal, ale náhle dostal dobrý nápad.

Čekal ještě deset minut, pak se pomalu zvedl, dal si klobouk do šatny a vstoupil do lokálu. Uviděl, jak ti čtyři lidé sedí u stolu na konci velkého sálu. Vedle nich byl ještě jeden malý neobsazený stůl. Starší z obou pánů náhle vzhledl a viděl před sebou stát pozoruhodně velkého, dobře oblečeného pána

„Prosím, čím vám mohu posloužit?“

Anthony se před ním hluboce poklonil a promluvil k němu tichým hlasem, ale přece tak, aby to všichni ostatní mohli slyšet.

„Lord Rotshide vyřizuje, že je mu velice líto, že sem nemůže přijít. Ptá se, zda se nechcete s ním místo toho najít na Berkeley Square?“

„Co tím myslíte?“ zeptal se pán překvapeně.

„Vy nejste pan Steiner?“ odpověděl zcela užasle Anthony, jako by mu náhle bylo jasné, že se zmylil.

„Ne,“ odpověděl poněkud korpulentní pán, „Moje jméno je Goldheim,“ pravil pak se smíchem. „Myslím, že jste se zmylil.“

„To je mi velmi líto, ale já jsem pana Steinera ještě nikdy neviděl. Byl jsem sem jen vyslán, protože zde chtěl obědovat a...“ přerušil se zmateně.

„Prosím pěkně, to vůbec nevádí,“ pravil druhý polichocen. „Pana Steinera bohužel neznám, jinak bych vám toho pána ukázal“. Obrátil se ke svým spolustolovníkům. „Považovali mě za přítele lorda Rotshida.“ Bylo vidět, jak je mu to příjemné.

„Tak tu musím ještě ale počkat, než přijde,“ omlouval se Anthony. „Je mi skutečně nekonečně líto, že jsem vás vyrušil.“

A usadil se u vedlejšího stolu.

„Zatím bych si nic neobjednával, čekám ještě na jednoho pána,“ pravil, když se ho číšník ptal, jaké má přání.

U sousedního stolu jedli dále. Anthony se díval nějaký čas zoufale a netrpělivě ke dveřím. Náhle se k němu obrátil jeden z pánů od vedlejšího stolu.

„Vypadá to, že pan Steiner asi už nepřijde, že?“ optal se zbytečně.

Anthony zavrtěl hlavou.

„Budu čekat, ale je to hrozné. Přijdu tím úplně o své jídlo.“

„Nechcete si k nám přisednout, pane...?“

„Moje jméno je Newton,“ pravil Anthony. „Ale nechtěl bych vám být na obtíž.“

Ale přesto ihned přijal místo, a za pět minut už měl příležitost chválit znamenité staré rýnské víno.

„Vy jste asi tajemník lorda Rotshida?“

„Nejsem přímo jeho tajemník,“ pravil Anthony se skromným úsměvem a naznačil tak, aby vyvolal dojem, že tato otázka není zrovna v souladu s jeho postavením, protože zaujímá postavení daleko vyšší. Podobně by se asi zatvářil Napoleon, kdyby se ho byl někdo v dobách direktoria otázel, zda je členem vlády.

Obě starší dámy vypadaly přes svůj věk velmi dobře. Měly velký smysl pro humor, a Anthony je dokázal znamenitě bavit drobnými historkami, které dával k dobru. Celé osazenstvo stolu se výborně bavilo. Když byla servírována káva, získal si už Anthony celou společnost. S výrazem znalce a požitkáře kouřil jeden z nejdražších Goldheimových doutníků.

„Je docela zvláštní, jak se člověk mimoděk ocitne v tak přívětivé společnosti,“ pravil zamyšleně. „Nikdy nezapomenu, jak jsem poprvé jedl s vévodou z Minfordu. Sešel jsem se s ním také zcela náhodou a neočekávaně. Nikdy jsem se s ním předtím nepotkal a nebyl jsem mu představen.“

Tentokrát mluvil Anthony úplnou pravdu, protože se seznámil s vévodou v díře po granátu na Sommě, a tam spolu schroustali pár sušenek a čokoládu.

„Pracujete v City, pane Newtoně?“

„I tak,“ řekl Anthony, aniž by uvedl něco bližšího. „Ano, jsem činný i v City. Ale teprve před krátkým časem jsem se vrátil ze zámoří.“

Goldheim se vchytrale usmál.

„Tak jste asi vydělal mnoho peněz, že?“

„Och ano, vydělával jsem docela dobře.“

„Přicházíte snad z Jižní Afriky?“

Teď bylo na Anthonym, aby se usmál, a udělal to tak tajemně, že to mohlo znamenat stejně dobře Argentinu, Chicago nebo Klondyke.

„Vlastně ani ještě neznám Londýn dost dobře,“ dodal potom.

Po celou tu dobu by byl rád věděl, kdo asi mohou být ti tři poklidní pánové u vedlejšího stolu. Mluvili málo, ale zdálo se, že pozorně poslouchají jejich rozhovor. Když se k nim poprvé podíval, došlo mu, že museli slyšet každé jeho slovo, a necítil se na nějaký okamžik právě dobře. Ale mohl se také mýlit. Zdálo se, že muž se zdravou červenou pletí se zcela věnuje svému jídlu. Mohli to být lidé z venkova, kteří tráví jeden den v Londýně, snad bohatí mlynáři ze severu.

Krátce nato kývl Goldheim na číšníka, aby zaplatil. Dal mu neobvykle velké spropitné (Anthony mu se cukala ruka, aby nestopil jednu z pětišilinkových mincí). Pak šli všichni společně do vestibulu.

Anthony jako první odevzdal šatnářce svůj lístek a ta dostala od Goldheima spropitné za celou společnost.

„Můžeme vás někam vzít s sebou?“

„Byli byste tak laskaví a vysadili mě u Ritz-Carltonu?“ pravil zdráhavě Anthony. „Ale jen v případě, že to máte na cestě.“

To se dobře hodilo, protože ti ostatní chtěli strávit odpoledne v jednom divadle, které bylo zcela blízko tohoto palácového hotelu. Anthony zůstal ještě na okamžik stát ve vchodu a zamával na rozloučenou svým laskavým hostitelům, a pak vkročil do přijímací haly.

„Chtěl bych ložnici a obývací pokoj.“

Neměl ani ten nejmenší úmysl přesídlit do Ritz-Carltonu nebo do nějakého jiného hotelu, ale v tom okamžiku mu přišlo na mysl, že tohle je ten správný hlavní stan pro gaunera, který celé společnosti vyhlásil válku.

„Pro zavazadlo si pošlu později. Ale aby bylo jasné, musím mít pokoj, odkud bude vidět na ulici.“

„Mohu vás požádat o vaše jméno?“

Anthony se zapsal v nejlepší náladě do knihy hostů, a ještě než se vrátí mohl zmínit o tom, že v Ritz-Carltonu nerezervují pokoje pro lidi bez zavazadel, pokud nesloží velkou zálohu, již se Anthony otázal, kde je nejbližší depositní pokladna Hardware Trustbank z Nového Yorku.

„Když vyjdete, hned doprava, pane. Pak musíte ještě jednou zahrnout doprava a kanceláře banky leží před vámi. Je ale obvyklé, že...“

Ale v tomto okamžiku přišlo vítané vyrušení.

Někdo poklepal Anthonymu na rameno. Ten se otočil a díval se do obličeje velkému, vlídně se tvářícímu pánovi, jehož osmahlá pleť dala tušit, že tráví svůj život na čerstvém vzduchu.

„Jste přece pan Newton?“ zeptal se pán s nadějí.

Anthony ustoupil o krok a podal mu ruku.

„Nemohu si skutečně vzpomenout na vaše jméno, ale znám vás přesto docela dobře.“

„John Frenchan, z firmy Frenchan a Carter. Vzpomínáte si přece na naši společnost v Kapském městě?“

„Ale samozřejmě,“ řekl nadšeně Anthony a potřásl mu silně rukou. „Jak jsem to mohl zapomenout! Kde jsme se vlastně poznali? Ale teď si uvědomuji vaše jméno. Bylo mi dříve tak běžné jako moje vlastní.“

Obrátil se od stolu a hotelový zřízenec se je neodvážil rušit v jejich hovoru. Zapsal mechanicky číslo pokoje za jméno pana Newtona, ale do svého privátního seznamu zanesl: „Žádné zavazadlo.“ A za to připojil otazník, což bylo více než oprávněné.

Anthonyho nový přítel ho zavedl do palmové zahrady, kde sedělo panstvo u kávy a doutníků. Číšník k nim přistoupil a přistavil jim židle.

„Vy už jste sice jedl – mohu vás ale snad pozvat na šálek kávy?“ zeptal se Frenchan. „Kterou lodí jste dnes připlul?“

„Na Balmoral Castle,“ odpověděl Anthony.

Ve svém předchozím zaměstnání měl mnoho co dělat s loděmi a lodními linkami, a byly pro něho běžné nejen parníky Castle Line, ale i jméno známé firmy Frenchan a Carter, která patřila k největším dovozcům zemědělských strojů v Kapském městě. V novinách se dočetl, kdy Balmoral Castle připlul.

„Poznal jsem vás už v Pallateriu,“ pravil Frenchan. „Byl jsem si tím zcela jistý.“

„Jak?“ zeptal se Anthony a náhle si uvědomil, že tento muž byl jedním ze třech pánů, o kterých si myslel, že ho během oběda pozorují. „Ale samozřejmě, i já jsem vás poznal, jen jsem nevěděl, kam vás mám zařadit.“

„Domnívám se, že jste také vydělal v Jižní Africe hodně peněz?“ Podle tónu jeho hlasu to vypadalo, že Frenchan není se ziskem svého vlastního velkého jmění zrovna moc spokojený. „Peníze se přece lehce vydělají. Ale musím říci, že bych se cítil lépe, kdybych měl na účtu jen jednu libru. Peníze nedělají člověka šťastným.“

Anthony, který ještě nikdy neměl tolik peněz, aby dospěl k takovému názoru, byl poněkud zaražený.

„Ano, vydělal jsem kolem dvaceti tisíc liber.“ Pokrčil rameny, aby naznačil, že taková suma nemůže být vlastně označena jako peníze. „Ale nebyl jsem také v Africe dlouho.“

Frenchan se na něj podíval s novým zájmem. Jako zástupce kapitalisty mohl být užitečný, ale pokud měl Newton samostatný kapitál, otevíraly se zcela nové možnosti, jak s ním uzavírat obchody.

„Znáte Goldheimovi velmi dobře? Viděl jsem, že jste s nimi obědval.“

„Nemohu tvrdit, že je zrovna velmi dobře znám,“ odpověděl Anthony, když si uvědomil, že v tomto okamžiku nemůže lhát. „Poznal jsem je více méně náhodou.“

„Zdatný obchodník, tenhle Goldheim.“ Frenchan se díval zamyšleně na svůj doutník. „Vydělává peníze na naftě. Ten muž má milion, možná dva.“

„Podívejme se!“ Aby něco řekl a současně získal potřebné informace, Anthony se zeptal: „Zůstanete v Londýně dlouho?“

„Asi tři až čtyři měsíce.“ Frenchan se zatvářil nespokojeně. „Nebyl bych vůbec přijel, kdyby byl můj ubohý poblázněný bratr nezemřel.“

Anthony byl zvědavý, zda to byla chudoba nebo pomatenost zesnulého Frenchana, co tak jeho nového přítele vzrušilo. Jistě se ale rozzlobil pro jednu z těchto příčin, protože se jeho tvář zamračila.

„Člověk nemá právo,“ náhle vybuchl, „přehnat dobročinnost až k zbláznění. Když někdo sepisuje závěť, má se svým majetkem nakládat tak, aby své příbuzné nezesměšnil. Může jim závidět, to ano – ale ne nad nimi pokrčit rameny.“

Anthony bezděčně přisvědčil.

Frenchan vypadal rozhořčeně. Vystrčil spodní ret a jeho výraz nebyl právě přívětivý.

„Pokud by někdo zanechal tisíc liber sirotčinci, tisíc liber londýnské nemocnici a potom ještě asi deset tisíc dětskému domovu, neměl by do toho nikdo mluvit. Osobně nejsem na penězích svého bratra vůbec závislý, a stejně tak i moje rodina.“

Anthony z tohoto odmítavého vysvětlení usoudil, že zemřelý pan Frenchan svému bratru vůbec nic nezanechal.

„Ke kterému vyznání se vlastně hlásíte, pane Newtoně?“ zeptal se náhle a zcela neočekávaně Frenchan.

Anthony byl na okamžik zmatený.

„Patřím ke starometodistům,“ řekl potom. Když vůbec k nějaké zvláštní církvi patřil, byla to tato sekta. Jako dítě ho brali každé nedělní ráno s sebou do kostela.

Dojem, který tato zpráva u Frenchana vyvolala, byl ohromující. Zvrátil se daleko nazad na své židli a dlouze se na mladého muže zadíval.

„To je pozoruhodná náhoda,“ pravil pak pomalu. „Jste první starometodik, kterého jsem v této zemi potkal.“

Anthony byl naprosto užaslý. Nikdy si nemyslel, že by sekta, ke které kdysi patřil, mohla vyvolat takový dojem... a vzpomínal vděčně na malou kapli, kterou ve svém mládí stále navštěvoval.

Frenchan vysvětlil mladému muži, jakou to má zvláštní souvislost.

„Můj bratr byl zvláštní muž. Nechci tím říci, že starometodisti nejsou nějaké pozoruhodné vyznání, ale můj bratr zašel v tomto ohledu příliš daleko. Ve svém obchodě zaměstnával dva tisíce lidí, ale přijímal pouze starometodisty. Je to zajisté dobré náboženství. Můj bratr byl ale natolik bigotní, že každou jinou vírou pohrdal. Pane Newtono, vy jako světový muž mi musíte přece přisvědčit, že to od něho nebylo zrovna příliš velkorysé.“

Anthony mu naprosto přikývl.

„A protože měl tento zvláštní náhled,“ pokračoval Frenchan trpce, „dostal jsem se do velmi nepříjemné situace. Řekl jsem svému právnímu zástupci: Jsem tedy nucen sedět dlouhá léta tady v Londýně a starat se o potřebné a chudé lidi, kteří patří ke starometodistům jen proto, abych splnil závěť svého bratra? Byl bych blázen, kdybych to udělal!“

Frenchan byl velice popuzený a vypil kvapně svůj šálek. Zvláštní výraz v jeho očích Anthonyho zprvu poněkud zmátl, pak se ale vzbudil.

„Chcete ještě jeden likér?“ zeptal se Frenchan náhle.

Anthony přikývl.

„Chtěl bych, abyste se seznámil s mým právním zástupcem,“ pokračoval Frenchan. „To je člověk, který se vám bude líbit. Chytrý muž, který ví, jak to na světě chodí. Poněkud

popudlivý, ale myslím, že to souvisí s jeho povoláním. Pravděpodobně už znáte firmu Whipplewhite, Sommers a Soames.“

Anthony znovu přikývl. Sice o nějaké takové firmě nikdy neslyšel, ale její jméno zcela znělo právnickky.

Frenchan se podíval na hodinky.

„Myslím, že bychom ho mohli teď zastihnout. Určitě nebudete litovat, že se s ním seznámíte. Je to velmi tvrdý Skot, ale muž se zlatým srdcem. Ale vidí v každém člověku zločince.“ Frenchan se zasmál a potřásl hlavou. „Ale nakonec ho k takovému názoru přivedlo asi jeho povolání,“ mínil zamyšleně.

„Pozoroval jsem totéž u svého právníka,“ řekl klidně Anthony. „Vcelku jsou juristé opatrní lidé, a z této opatrnosti následně vyplývá, že vždy předem předpokládají to horší.“

Frenchan vstal.

„Pojďte se mnou. Podíváme se, zda se nám ho podaří vyhledat. Nejsnáze ho teď najdeme blízko soudu. Velice mi záleží na tom, abyste ho poznal.“

Když procházeli vstupní halou, podíval se na něj pronikavě muž, který vedl knihu hostů, ale Anthony se už o něj nestaral. Nestál vůbec o to, aby byla přetřásána otázka peněz v přítomnosti jeho nového bohatého přítele. Frenchan zavolal vůz, a za krátký čas stáli před průčelím ústředního soudního dvora.

„Podívejte, tamhle stojí,“ řekl Frenchan. „To je ale neočekávaná šťastná náhoda.“

Vyzábělý bledý muž, který se nevrle tvářil, stál zamyšleně na stupních širokého a velkého schodiště. Měl bezvadný cylindr a krátce pokynul Frenchanovi. Bylo možno si snadno představit, že si tento muž myslí, že je celý svět zalidněn zločinci. Pozoroval mnoho lidí, kteří procházeli dveřmi, bazilišším pohledem popravčího odsouzeného k nečinnosti.

„Whipplewhite, chtěl bych vám představit svého přítele Newtona,“ pravil Frenchan, a právník podal Anthonymu svou studenou ruku. „Nemůžete nás někam doprovodit – chtěl bych s vámi mluvit.“

Whipplewhite zavrtěl smutně hlavou.

„Je mi líto, ale není to možné,“ odpověděl krátce. „Za půl hodiny mám stání u soudu.“

„Ach, nesmysl,“ vykřikl hlasitě Franchan. „Jistě máte přece svého zástupce, který může za vás před soudem obhajovat. Pojd'te s námi!“

Whipplewhite se ještě zdráhal.

„Nedělám to rád,“ mínil na to, když se podíval na hodinky. „Zbývá mi pro vás pět minut, ale nemůžeme odtud odejít příliš daleko.“

„Najdeme restauraci tady někde blízko, a ani vám, pane Newton, šálek čaje neuškodí.“

Anthony byl sice tak zasyčen, že v tomto okamžiku nechtěl o jídle a pití ani slyšet, ale samozřejmě souhlasil, a brzy seděli všichni tři v malé, nepříliš čisté restauraci, do které Whipplewhite obvykle chodil.

„Tohoto pána znám velmi dobře z Jižní Afriky. Je to pan Newton, přece jsem vám o něm již častěji vypravoval.“

Anthonyho to všechno nanejvýš udivovalo. Bylo mu zřejmé, že si ho spletli s někým jiným, ale nechal to všechno klidně probíhat. Naléhavá otázka oběda byla nyní k jeho spokojenosti vyřešena, a zdálo se, že mu také kyne bohatá večeře, i když tak bohatě nasycen už nebyl hodně dlouho. Jedno mu bylo jisté: musí přinést velká cenná zavazadla, než bude moci uklidnit podezřavého vrátného natolik, aby mu vydal klíče od jeho pokoje. To byla jedna věc. Zadruhé ale zjistil, že Frenchan je pro něho vlivná známost.

„Pane Frenchane, stanovil jsem přesně výši jmění vašeho bratra. Není to šest set čtyřicet tisíc, ale jen pět set dvanáct tisíc liber a šest šilinků.“

Frenchan zavrtěl jen nevrle hlavou.

„Přál bych si, aby to bylo vůbec jen těch šest šilinků,“ pravil našťvaně.

Advokát byl netrpělivý.

„Vím, že mě máte za blázna,“ pokračoval Frenchan, „ale Walter a já jsme byli velmi dobří přátelé, a ať jsou jeho poslední ustanovení jakkoliv potřeštěná, mám v úmyslu je přesně splnit.“

„Ale proč nepředáte peníze církvi a nepřenecháte jí všechno další?“ zeptal se Whipplewhite. „To je nejjednodušší řešení, a ušetříte si tím mnoho nepříjemností. Církevní správa má přece mnohem lepší přehled o poměrech členů své obce než vy.“

„To by ale nesouhlasilo s ustanoveními závěti mého bratra. V jeho poslední vůli stojí přece zcela vysloveně: 1. ledna každého roku má být pětina mého jmění předána důvěryhodné solventní osobnosti, aby je rozdělila mezi potřebné členy starometodistické obce.“

„2. ledna,“ opravil ho advokát. „Ale vy jste odstavec necitoval zcela správně, pane Frenchane. Tam stojí: pětina mého jmění má být ihned po mé smrti...“

„Samozřejmě. Druhá pětina bude pak rozdělena příštího 2. ledna. Tak jsem to také myslel,“ vysvětlil Frenchan.

Whipplewhite se zvrátil na židli nazad a hrál si s párátkem. Jeho zrak se upíral do prázdna.

„Jen bych rád věděl,“ pravil pomalu, „kde chcete najít váženou solventní osobnost, které můžete svěřit tak velkou sumu peněz? Je opravdu moc hezké, že chcete rozdělit peníze podle závěti. Ale jak chcete vědět, že peníze nepadnou do rukou nějakého podvodníka. Už vím,“ odmítavě pokynul rukou, „že chcete říci, že jsem tu od toho já a mám se postarat o to, aby peníze byly správně použity. Musíte ale přece vzít v úvahu, že jsem velmi zaměstnaný advokát a za žádných okolností nemohu převzít plnou zodpovědnost za to, že každý cent z peněz vašeho bratra bude vyplacen starometodistovi,

který bude potřebovat podporu. To se přece ode mne nemůže požadovat. Potřebujete zámožného muže, kterému budete naprosto věřit, a který bude mít rovněž vlastní majetek. Když budou tyto předpoklady splněny, mohl bych klidně říci: Předajte mu celou věc a jděte zpátky do Jižní Afriky. Ale jestliže takového muže nenajdete, tak musíte příštích pět let zůstat v Anglii, můj milý Frenchane, ať už se přes to vztekáte nebo ne. To vám přece musí říci vlastní rozum. Pak byste musel sám dohlížet na rozdělování peněz.“

„To je zcela vyloučeno,“ odpověděl Frenchan zamyšleně. „Kromě toho nejsem sám starometodista.“ Pohlédl na Anthonyho. „Heleďte, tady je jeden člen této obce.“

„Přece ale nechcete tím říci, že přenesete tuto těžkou zodpovědnost na tak mladého muže, který se teprve hledí uplatnit? Ten patrně nemá ani čas ani chuť se věnovat takové dobročinné úloze.“

Anthony mlčky poslouchal a pozvolna začínal chápat souvislosti.

„Pane Whipplewhite,“ pravil ostře Frenchan, „nedovolím vám, abyste mluvil o panu Newtonovi urážlivě. Znáte mě už dlouhá léta a víte, že jsem se v lidech ještě nikdy nemýlil. Zním charakter pana Newtona stejně dobře jako vás.“

„Připouštím, že se obvykle správně strefíte,“ mínil advokát zdráhavě. „Ale zde se jedná o něco fantastického, mám-li to tak říci, o bláznivou závěť, jejíž jednotlivá ustanovení jen jeden...“

„Jen jeden ctihodný muž může vykonat, tak jste to chtěl zajisté říci,“ přerušil ho Frenchan.

Ale advokát zavrtěl hlavou.

„Počestnost je sice pěkná věc,“ pravil nevlídně. „Ale především je třeba hotových peněz. Jestliže se nám může tento muž prokázat jměním deseti tisíc liber...“

Anthony Newton se sotva odvážil pomyslet na tak šťastnou situaci. Trochu chraptlý, když se teď vmísil do rozhovoru.

„Když se budete obtěžovat a půjdete se mnou do mé banky...“ začal, na okamžik zaváhal a pak pokračoval: „Nevím, zda mohu takový obnos vyzvednout. Prosím, netrvejte na tom, pane Frenchane. Ale pokud máte nějaké pochyby o mých majetkových poměrech, pak mě, prosím, doprovodte do Bank of England a promluvte si s jedním z ředitelů. Nepochybují, že potom budete v tomto ohledu uklidněni.“

„Co jsem řekl?“ vykřikl Frenchan triumfálně. „Byl byste tak laskavý a doprovodil pana Newtona do banky?“

„Nemám teď čas jít do Burlington Gardens,“ řekl advokát. „Řekl jsem vám přece už dříve, že mám později termín.“ S těmito slovy se zvedl. „Ale jestliže bude pan Newton schopen se dnes večer prokázat pěti tisíci librami jako svým majetkem, pak jako vykonavatel závěti vašeho bratra s vaší volbou souhlasím.“

„Vy jste ale strašně malicherný. Nemohu svého přítele požádat o takovou věc.“

„Ale o tom není třeba mluvit,“ odpověděl Anthony zdvořile. „Považuji námitky pana Whipplewhita za naprosto oprávněné. A když mi udáte čas a místo, rád vám přinesu sumu pěti tisíc liber. Ale nemohu vám je složit jako záruku.“

„To také vůbec nebylo mým úmyslem vás o to požádat,“ odpověděl Whipplewhite. „Mně bude stačit, když tu sumu u vás uvidím.“

Anthony si zhluboka oddechl.

„Je právě ještě dostatek času zajít do banky. Tedy, kde se mám zase s vámi setkat?“

„Přijďte v půl osmé do restaurace Cambrai v Regent Street. Nebudu bohužel dříve hotov. Hodí se vám tento čas, Frenchane?“

„Já protestuji vlastně proti celému tomuto ujednání,“ pravil Frenchan. „Ale když je pan Newton tak laskavý a přijímá váš návrh, podle mého mínění stejně výstřední jako závěť mého bratra, tak nakonec proti tomu vůbec nic nemám.“

Anthony pospíchal z kavárny. Byl by rád před očima svých nových přátel nastoupil do taxi a udal šoferovi jako cíl jízdy anglickou banku, ale neměl už dost peněz ani na autobus. Šel tedy parkem pěšky a rozhlížel se po novinách, které lidi odhodili. Když jich pár sebral, posadil se na osamělou lavičku a rozřezával papír kapesním nožem na stejně dlouhé proužky, složil je dohromady a zastrčil do své poněkud obnošené náprsní tašky, která tím ztloustla a nabyla na objemu.

Byl tak zabrán do své práce, že ani nezpozoroval, že k němu přichází přes trávník muž a pozorně ho sleduje.

„Sbíráte asi novinové výstřižky, že?“

Anthony vzhlédl a bylo mu ihned jasné, jaké má cizinec povolání. Ten vypadal jako gardový šikovatel v civilu nebo detektiv-seržant Scotland Yardu ve všedním obleku.

Anthony potěšeně přikývl.

„Uhodl jste správně.“

„Co s tím zamýšlíte?“ zeptal se ten druhý poněkud oficiálněji.

„Každý z těchto papírků představuje stolibrovou bankovku,“ odpověděl Anthony.

Detektiv se posadil vedle něho.

„Vypadá to tak, že my dva se budeme muset vzájemně lépe poznat,“ řekl.

„To je docela možné. Jste přece úředník Scotland Yardu?“

„Zcela správně – ale jak jste na to přišel?“

„Pracuje toho času v Londýně mnoho podvodníků ve finančních kaucích?“

„Pokud vím, jsou tu asi čtyři bandy – přišel za vámi někdo?“

Anthony přikývl.

„Ano, pak vás musíme sledovat,“ řekl úředník.

„Proboha, nedělejte to!“ odpověděl ulekaně Anthony.
„Řekněte mi raději, jak to tihle lidé dělají.“

„Pracují všichni stejnou metodou. Obvykle mají rozdělovat peníze mezi chudé a potřebné. Někdo zanechá k tomuto účelu

peníze a hledají počestného muže, který je dobře finančně zajištěn a není natolik prohnáný, takže mu mohou svěřit peníze, aniž by se obávali, že je promarní při šampaňském se sboristkami a herečkami.“

„To je opravdu málo originální!“ řekl se smíchem Anthony.

„Málo originální a hrabivé. Ti lidé spekulují všeobecně se špatností a lakotou svých bližních. Asi chtějí i vás do toho takto zaplést?“

Anthony přikývl.

„Jsem mladý muž, který se právě vrátil z Jižní Afriky a vydělal tam nějaké peníze,“ řekl jednoduše. „Dnes večer jim mám ukázat pět tisíc liber, abych prokázal svou důvěryhodnost.“

Detektiv sáhl se škodolibým úsměvem do náprsní tašky.

„Aha, teď už tomu rozumím,“ odpověděl a chystal se k odchodu. „Kdybyste se dostal do nějakých nesnází, nechám vám tu pro všechny případy svou navštívenku.“

Anthony přišel ve smluveném čase na místo setkání. Advokát už na něj čekal. Byl ponořen do četby jednoho večerníku a před sebou měl sklenici pelyňku.

„Strašlivý nápoj, pane Newton,“ řekl. „Ale působí velice blahodárně. Trpím špatným zažíváním. Viděl jste mezitím pana Frenchana?“

Anthony zavrtěl hlavou.

„Pozoruhodný muž, ale veskrze důvěryhodný a čestný,“ pravil advokát. „Jak se až dosud vyvaroval ztrátám, to ví jen nebe. Věří úplně každému, skoro bych řekl, že i každému chlapovi, který se potlouká po ulicích. Doufám, že mi to nemáte za zlé, pane Newton, ale jako právník musím nyní jednat ostře.“

„To úplně chápu,“ odpověděl Anthony.

V tom okamžiku vstoupil Frenchan. Zprvu se bavili o jedné události, o které přinášely zprávu všechny noviny a zvláštní vydání, pak najednou Frenchan vzdychl.

„No, teď můžeme přistoupit k naší záležitosti a budeme hledět, abychom s ní byli co možná rychle hotovi.“

Vytáhl napěchovanou náprsní tašku a vyndal z ní tlustou kupu bankovek.

„Ale proč jste to proboha přinesl s sebou?“ zeptal se advokát.

„Protože jsem si vůbec neuvědomil, proč by nám měl pan Newton věřit, když my mu nedůvěřujeme.“ Pravil důrazně Frenchan. „Já panu Newtonovi věřím slepě.“

„Ale nemluvte přece tak nahlas,“ varoval jej advokát. „Není přece žádný důvod k tomu, abychom z toho dělali podívanou.“

„Pan Newton mi věří právě tak,“ pokračoval Frenchan poněkud klidněji.

„Přinesl jste s sebou peníze?“ obrátil se právník na Anthonyho obchodním tónem.

Newton vytáhl svou náprsní tašku.

„Co jsem vám říkal?“ vykřikl Frenchan. „To je zámožný muž, a muž čestný, Whipplewhite. – Můžete mi prokázat jednu laskavost?“ naklonil se přes stůl k Anthonymu.

„Ale přirozeně!“

Frenchan mu hodil svou náprsní tašku do klína.

„Vezměte si ji, vyjděte na pět minut ven a pak se zase vraťte.“

„Ale proč vlastně?“ zeptal se Anthony.

„Chci tím jen ukázat, že vám věřím. A že mohu tedy předpokládat, že máte stejnou důvěru ke mně.“

„Zcela jistě,“ pravil Anthony a tašku si vzal. „Tam je ale hodně peněz, přepočtete si to tady před mýma očima.“

„To není třeba,“ odpověděl Frenchan zamyšleně. Ale přesto vzal Anthonymu tašku z rukou, otevřel ji, vytáhl svazek bankovek a obrátil první dva listy. Anthony viděl, že jsou to skutečné bankovky, a to stolibrové. Domníval se, že pod nimi by mohly být pravděpodobně padělky, ale obě nejhořejší byly bezpochyby pravé.

„Nedělám to rád,“ pravil Anthony, když mu tašku zase podal. „Neznáte mě přece dost dobře.“

„Bylo by dobře, kdybyste návrh pana Frenchana přijal,“ odpověděl zdvořile advokát.

Anthony tedy nechal malou náprsní tašku vklouznout do své kapsy a vyšel pomalu z restaurace. Právě jel kolem taxíků.

„Nezastavujte!“ křikl na řidiče, když vyskočil na stupátko pomalu jedoucího vozu. „Zavezte mě na nádraží Victoria“

Zatím co vůz projížděl tmavými ulicemi, vyndal tašku a zkoumal její obsah. Obě stolibrové bankovky byly skutečně pravé.

V restauraci čekali Whipplewhite a Frenchan až se Anthony vrátí.

„Práskaný hňup!“ řekl Frenchan.

„To jsou ale všichni,“ odpověděl druhý opovržlivě. „Jenom takové můžeš ještě nalákat.“

Náhle se vztyčil a díval se do tváře muže vojenského vzezření.

„Nu, čekáte na oběť?“

„Nevím, co chcete, seržante. My tu čekáme na přítele,“ odpověděl Frenchan.

„To budete čekat hodně dlouho,“ řekl seržant Maud ze Scotland Yardu. „Já už jsem toho mladého muže pozoroval celé odpoledne.“

Zasmál se, až se mu zaleskly zuby, a pásl se na zděšení a úleku obou ostatních.

„Při takové příležitosti, milí pánové, vstávají v nebi všichni bývalí policajti a zpívají aleluja!“